

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

ស្តីពី

លទ្ធផលសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតនៅឃុំត្រីន ស្រុកកូនមុំ ខេត្តរតនៈគីរី

ដោយមានការគាំទ្រពី គណៈកម្មាធិការខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយនិង សមាគមអាដហុក បានរៀបចំសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតមួយ ស្តីពី ការកំណត់តម្រូវការជាអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្វើឡើងនៅឃុំត្រីន ស្រុកកូនមុំ ខេត្តរតនៈគីរី កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២។ មានអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៥៤នាក់ (៤០%ជាស្ត្រី មាន៣៤%ជាជនជាតិគ្រឿង) ពីគ្រប់ភូមិក្នុងឃុំ ដែលរួមមាន តំណាងសហគមន៍ តំណាងគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ អាជ្ញាធរភូមិ អង្គការមូលដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំបានចូលរួមពិភាក្សានៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្ទើរតែ ១០០% បានបោះឆ្នោតគាំទ្រតម្រូវការអាទិភាពទាំង៥ នៅក្នុងឃុំ ដែលស្នើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំបច្ចុប្បន្នយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយ និង/ឬ គណបក្សនយោបាយទទួលយកដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ខាងមុខ។

តម្រូវការអាទិភាពទាំង៥ ក្នុងឃុំត្រីន ស្រុកកូនមុំ ខេត្តរតនៈគីរី

១. ការសាងសង់ និងជួសជុលផ្លូវ

- សុំផ្លូវថ្មី១ខ្សែក្រាលគ្រួសក្រហម ពីចំនុចភូមិតាអង ដល់ភូមិកាំបាក់ មានប្រវែង៥គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ និងដាក់លូ១កន្លែងនៅចំនុចភូមិត្រីន មានមុខកាត់០.៨០ម៉ែត្រ ប្រវែង៧ម៉ែត្រ។ សូមឱ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២ នេះ។
- សុំផ្លូវថ្មី១ខ្សែក្រាលគ្រួសក្រហម មានប្រវែង៣គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ ពីភូមិកាំបាក់ ទៅចំនុចស្រែម៉ឺន ថាង។ សូមចាប់ផ្តើមសាងសង់ឆ្នាំ២០១២ និងបញ្ចប់ត្រឹមឆ្នាំ២០១៣។
- សុំជួសជុលផ្លូវ១ខ្សែក្រាលគ្រួសក្រហម ពីផ្លូវកែងសាលាបឋមសិក្សាសខេង ដល់ភូមិតាហ៊ឺយ មានប្រវែង៣០៧០ម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ និងធ្វើស្ពាន១កន្លែង មានប្រវែង៨ម៉ែត្រ ទទឹង៧ម៉ែត្រ ធ្វើពីបេតុង នៅចំនុចអូរទីង។ សូមឱ្យហើយរួចរាល់នៅឆ្នាំ២០១២នេះ។

២. ការស្នើសុំបង្កើតសហគមន៍ការពារព្រៃឈើ

- សុំបង្កើតសហគមន៍ការពារព្រៃឈើដែលជាធនធានធម្មជាតិស្ថិតនៅភូមិតាហ៊ឺយ និងភូមិកាំបាក់ ឃុំត្រីន ស្រុកកូនមុំ នៅចំនុចភ្នំក្រឡេ ស្រែចង និងអូរជញ្ជូន ដែលមានទំហំសរុប២៧៧២ហិកតា។ សូមឱ្យបានឆ្នាំ២០១២នេះ។

ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតមានលក្ខណៈសេរី និងយុត្តិធម៌ ត្រូវបានលើកកម្ពស់ និងប្រកបដោយលទ្ធផល ដែលប្រកបដោយលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ។

- ស្នើសុំយកដីដែលជាចំការវិលជុំប្តូរជនជាតិចំនួន៤ភូមិ គឺភូមិកាំបាក់ ភូមិឡាអ៊ុន ភូមិត៊ីន និងភូមិតាហ៊ុយ ដែលក្រុមហ៊ុនឯកជនតាហ៊ុយ រំលោភយកចំនួន១០០០ហិចតា ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់លើដីប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួន១០០គ្រួសារ។ សូមឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២នេះ។
- សុំឲ្យរដ្ឋាភិបាលដកហូតដីព្រៃស្រោងដែលកំពុងរងការកាប់បំផ្លាញ ពីសំណាក់ក្រុមហ៊ុនមួយ ដែលមាន ចំនួនសរុប៩០ហិចតា ស្ថិតនៅភូមិចំនួន៣គឺភូមិកាំបាក់នៅចំនុចត្រពាំងក្រែកទំហំ១០ហិចតា ភូមិឡាអ៊ុន ចំនុចគុម្ពោតកុយ ទំហំ៤០ហិចតា និងនៅភូមិតាហ៊ុយចំនុចអូរត្រង ទំហំ៤០ហិចតា ដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋ បានធ្វើចំការ និងអាស្រ័យផលនៅទីនេះវិញ។ សូមឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២នេះ។

៣. ការស្នើសុំបង្កប់អនាម័យ ជីកអណ្តូង និងការផ្តល់សេវាកម្មពីគ្រូពេទ្យ

- សុំបង្កប់អនាម័យចំនួន១០០បង្គន់ សម្រាប់ភូមិចំនួន៤ គឺភូមិត៊ីន ភូមិកាំបាក់ ភូមិតាហ៊ុយ និងភូមិឡាអ៊ុន ដែលធ្វើអំពីបេតុង ប្រកសង្កសី មានទំហំ២x៣ម៉ែត្រ ដោយ១ភូមិៗគឺ២៥បង្គន់។ សូមចាប់ផ្តើមឆ្នាំ២០១៣ និងឲ្យបានឆ្នាំ២០១៤។
- សុំអណ្តូងជីកដាក់លូចំនួន៨អណ្តូងសម្រាប់ភូមិចំនួន៤ ដោយ១ភូមិៗចំនួន២អណ្តូង គឺមានភូមិតាហ៊ុយ ភូមិកាំបាក់ ភូមិឡាអ៊ុន និងភូមិត៊ីន ដែលអណ្តូងមានមុខកាត់១ម៉ែត្រ និងចាក់សាបជុំវិញមាត់អណ្តូង ២ម៉ែត្រ។ សូមចាប់ផ្តើមឆ្នាំ២០១២ និងឲ្យបានឆ្នាំ២០១៣។
- សុំឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ពីគ្រូពេទ្យទាំងនៅមណ្ឌលសុខភាពឃុំនិងនៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្ត ចំពោះ អ្នកភូមិមានជម្ងឺ ឬគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍កើតឡើង។ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២នេះតទៅ។

៤. ការសាងសង់សាលាឃុំ និងស្នើសុំគ្រូបង្រៀន

- សុំសាលាឃុំ១ខ្នងធ្វើពីបេតុង ប្រក់ក្បឿង ដោយសាងសង់នៅចំនុចភូមិកាំបាក់ តាមស្តង់ដាររបស់ក្រសួង មហាផ្ទៃ ព្រោះពិបាកធ្វើការទំនាក់ទំនងក្នុងការធ្វើការងារ។ សូមឲ្យបានឆ្នាំ២០១២នេះ។
- សុំគ្រូបង្រៀនចំនួន២៤នាក់ ស្រី១០នាក់ និងប្រុស១៤នាក់ ដោយ១ភូមិៗចំនួន៦នាក់ សម្រាប់បង្រៀន នៅសាលាក្នុងភូមិទាំង៤គឺភូមិកាំបាក់ ភូមិឡាអ៊ុន ភូមិត៊ីន និងភូមិតាហ៊ុយ ។ សូមឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២។

៥. ការស្នើសុំជីកសិកម្ម និងចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង

- សុំដីដាក់ដំណាំកសិកម្មប្រភេទអេស៊ីអ៊ីម សរុបចំនួន៨តោន សម្រាប់ភូមិចំនួន៤ភូមិ គឺភូមិឡាអ៊ុន ភូមិត៊ីន ភូមិតាហ៊ុយ និងភូមិកាំបាក់។ សូមឲ្យបានឆ្នាំ២០១២នេះ។
- សុំចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង និងថ្នាំព្យាបាលជម្ងឺដល់សត្វគោ ក្របី ជ្រូក មាន់ទា នៅពេលសត្វទាំងនោះឈឺ សម្រាប់ភូមិចំនួន៤ភូមិ គឺភូមិកាំបាក់ ភូមិត៊ីន ភូមិតាហ៊ុយ និងភូមិឡាអ៊ុន។ សូមឲ្យបាននៅឆ្នាំ២០១២ តទៅ ។

មុនពេលបញ្ចប់សិក្ខាសាលាមានកម្មវិធីប្រគល់របាយការណ៍ពីតម្រូវការអាទិភាពដល់អ្នកដឹកនាំ គណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។

លោក ចាម៉ៅ ជាង តំណាងគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានមានប្រសាសន៍ ថា «លោកសុំឲ្យប្រជាពលរដ្ឋយើងទាំងអស់ដែលជាម្ចាស់ឆ្នោត កត់ត្រាទុកនូវអ្វីដែលយើងបានរកឃើញនៅ

ពេលសិក្ខាសាលានេះ និងជំរុញឲ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់គ្នា និងតម្រូវការទាំងអស់បានរកឃើញ ហើយលោកក៏មានការលំបាកដូចបងប្អូនដែរចំពោះបញ្ហាទាំងអស់នេះ»។

សិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងឲ្យម្ចាស់ឆ្នោតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលទទួលបាន៖

- ១. ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិតួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងការស្វែងយល់ពីតម្រូវការអាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍នូវមូលដ្ឋាន។
- ២. ផ្តល់ឱកាសឱ្យម្ចាស់ឆ្នោតចូលរួម ជជែកពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់របស់ខ្លួន។
- ៣. តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ ដាច់ស្រយាលនឹងត្រូវបានចងក្រងជារបាយការណ៍ដែលអាចឱ្យសិក្ខាកាមងាយចងចាំដើម្បីចូលរួមតាមដានជម្រុញការអនុវត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ និងការដាក់បញ្ចូលតម្រូវការក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ ២០១២។

សិក្ខាសាលានេះក៏បានទទួលការឧបត្ថម្ភមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប (EU), OXFAM NOVIB, NPA និង Forum Syd

¹សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង៖

១-លោក **ហួង មឿត** (មន្ត្រីផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១២ ៤៧១ ៣២៦

២-អ្នកស្រី **ហេង សុភន្ទា** (ជំនួយការផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១៧ ៥៨៣ ៨៦៩

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមានដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោតអំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឲ្យមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការ បោះឆ្នោតមួយដែលមិនលំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះបញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការរីកទម្រង់ ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រមទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្សពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។

¹ No. 082